שרפטים (תשי"ר) כ"ט י"א - כ"א.

5

א. למבנה הפרשה:
סיום לב לקשר שבין הפרשיות:
I א - י ; II יא - יג ; III יד' ; IV ט"ו - כ"א:
ראב"ע יד ד"ה ראשונים
" ט"ו " על כן לא יקום עד אחד.
עקדת יצחק: לפי שכבר נתן רשות להבדיל ערים מנחלות הסבטים לצורך הרוצחים, בשמנג כנזכר ואפשר שילמדו לעשות כהנה לצרכים אחרים - לצרך הכלל או לצורך המלך וטרין ויסיגן בזה חלקי האנשים הפרטיים או השבטים. לזה באה המצוה הכללית: לא תסיג גבול רעך.
1. מה הקשר שבין הפרשיות לפי שני הפרושים הנ"ל?
2xx. התוכל למצוא קשר אחר (ביחוד בין I,II ובין III)?

ב. י"א וכי יהיה איש שונא לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש...
רש"י ד"ה וכי יהיה איש
1. מה קשה לו?
2. היכן מציגו רעיון זה ברש"י במקום אחר?
3x. כיצד אפשר לתרץ קשי זה בדרך הפשט?

ג. י"ג לא תחוס עינך עליו.
רמב"ן ד"ה לא תחוס עינך עליו ועיין גם
ברמב"ן ז' ט"ו ד"ה והטיר ה' ממך חחל מן ותזכיר תחילת במשפטים לבלות...
רמב"ן שמות כ"ב י"ז ד"ה מכשפה לא תחיה.
1. מה קשה לרמב"ן במקומנו (וגם בשני המקומות האחרים הנ"ל)?
2. באר את סוף דבריו כאן "כי הרחמנות על הרוצחים..."

ד. י"ג ובערת דם הנקי מישראל.
תרגום אונקלוס: ותפלי אשדי (=סופך) דם זכאי מישראל.
הכתב והקבלה: כל זמן שלא נעשה דין ברוצח אז דם הנשפך מהחרג כאלו מבולה על פני האדמה, כי לא תקבלנו ולא תכסה עליו לעיני כל עובר, כדי לתבוע את עלבון הנרצח - וכאשר נידון הרוצח, אז תתרצה האדמה לכסות דם החרוג ויבורר לארץ בדם שופכו וכזה נבער ונשבית את הדם הנקי שלא יתראה עוד.
באור דם הנקי: כענין פ"י' והיה עליך דמים, מאירושו תביעת או חוב דמים, אף כאן פרושו חובת דם של נקי הנהרג.
1. מה בין טלשתם בפירוש הבטוי הנ"ל?
2 xx. מה הנימוק הלשוני שגרם לבאור לפרש כמו שפירש?

ה. י"ד לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים בנחלתך אשר תנחל...
רש"י ד"ה לא תסיג
רמב"ן " "
סמל החבור: שרש המצוה (= טעם המצוה) מענין גזל ידוע הוא, שהשכל מעיד עליו ראשלת הכל היא.
ועי' רמב"ם הלכות גנבה ז' הל' י"א: המסיג גבול רעהו והכניס מתחום חברו בתוך תחומו אפילו מלוא אצבע, אם בחזקה עשה, הרי זה גזלן; ואם הסיג בסתר, הרי זה גנב; ואם בא"י המסיג הגבול הרי זה עובר בשני לאוין, בלאו גניבה או בלאו גזילה ובלאו "לא תסיג" - ואין חייב בלאו זה אלא בארץ שנ' "בנחלתך אשר תנחל")
1. מה קשה לרש"י בפטוקנו?
2. " " לרמב"ן " ?
3. במה שובה הרמב"ן בבארו את טעם המצוה מן הפירוש הרגיל, כגון מטעמו של ס' החנוך?
4x. מה בין רמב"ן לחז"ל (דברי חז"ל מובאים בסוף דבריו) בפירוש המלים "אשר גבלו ראשונים".
5xx. הסבר את מדבריו של "דברה תורה בהוה" ביחס לפסוקנו?

ו. ט"ו לא יקום עד אחד באיש.. ע"פ שני עדים או על פי שלשה...
רש"י ד"ה על פי שני עדים.
1) אברבנאל שואל: המצוה הזאת כבר נאמרה למעלה (י"ז ו'), למה באה אם כן כאן לזכרה שנית?
2xx) לבוש האורה מקשה על דברי רש"י ד"ה על פי: למה לא מרשו למעלה מתחילו חפלשה י"ז ו' על פי שנים עדים. ענה לשאלתו!

השאלות הקטומות x קשות, והמסומנות xx קשות ביותר.

עם לשלח תשובות (וגם שאלות) לנחמה ליבוביץ, קרית משה, ירושלים
" " חצמבנת (וגם מטלזמים) ליעקב אשכנזי, רחוב אוטיסקין 48, ירושלים